

Briselē, 2017. gada 1. decembrī
(OR. en)

14958/17

Starpiestāžu lieta:
2016/0397 (COD)

SOC 765
EMPL 583
CODEC 1926

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
Saņēmējs:	Padome
Iepriekš. dok. Nr.:	14013/17 REV 2
K-jas dok. Nr.:	15642/16 + ADD 1 - ADD 8 - COM(2016) 815 final
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 (dokuments attiecas uz EEZ un Šveici) – daļēja vispārēja pieeja

I. IEVADS

2016. gada 13. decembrī Komisija iesniedza priekšlikumu, ar kuru ir iecerēts grozīt Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004. Priekšlikuma vispārīgais mērķis ir turpināt modernizēt ES sociālā nodrošinājuma koordinācijas noteikumus, tos padarot skaidrākus un taisnīgākus un uzlabojot to izpildāmību, tādējādi palīdzot atvieglot personu brīvu pārvietošanos ES.

Konkrēti, priekšlikumā galvenā uzmanība ir pievērsta šādām piecām jomām: i) bezdarbnieka pabalsti, ii) ilgtermiņa aprūpes pabalsti, iii) ekonomiski neaktīvu mobilu pilsoņu iespējas saņemt konkrētus sociālos pabalstus, iv) ģimenes pabalsti un v) tiesību akti, ko piemēro darbā norīkotajiem un nosūtītajiem darba ņēmējiem un personām, kuras strādā divās vai vairākās dalībvalstīs.

Ierosinātais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 48. pants, kurš nosaka, ka Eiropas Parlamentam un Padomei ir jārīkojas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

Eiropas Parlaments vēl nav sniedzis atzinumu pirmajā lasījumā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu sniedza 2017. gada 5. jūlijā.

Reģionu komiteja atzinumu sniedza 2017. gada 12. un 13. jūlija sanāksmē.

II. DISKUSIJAS PADOMES DARBA SAGATAVOŠANAS STRUKTŪRĀS

Igaunijas prezidentūras laikā Sociālu jautājumu darba grupa sāka izskatīt tās priekšlikuma daļas, kas attiecas uz ilgtermiņa aprūpes pabalstiem un ģimenes pabalstiem. Deviņās sanāksmēs ¹ notika ļoti sarežģītas tehniskas diskusijas.

Ilgtermiņa aprūpes pabalsti

Ilgtermiņa aprūpes pabalstus, kas līdz šim tika uzskatīti par daļu no slimības pabalstiem, Komisija priekšlikumā nošķīra kā atsevišķu jomu. Šīs jaunās jomas ieviešanas mērķis ir atspoguļot to, ka sabiedrības novecošanas rezultātā arvien pieaug šo pabalstu nozīme un skaits valstu sociālās nodrošināšanas sistēmās.

¹ 2017. gada 5. un 6. jūlijā, 6. un 7. septembrī, 3. un 4. oktobrī, 30. oktobrī, 15. un 16. novembrī.

Pēc ļoti sarežģītām tehniskām diskusijām un intensīvas prāta vētras Sociālu jautājumu darba grupā prezidentvalsts ir grozījusi Regulā Nr. 883/2004 (pamatregulā) ietverto ilgtermiņa aprūpes pabalstu definīciju, lai tiktu ņemtas vērā dalībvalstu dažādās sistēmas. Vēl prezidentvalsts ir ierosinājusi pievienot jaunu 24.a apsvērumu, kurā sīkāk paskaidrota pamatā esošā koncepcija, proti, personas vajadzība pēc aprūpes neveselības dēļ. Apsvērumā arī tiek skaidrāk nošķirti tie pabalsti, uz kuriem attiecas minētā regula, un tie, uz kuriem tā neattiecas – saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

Jautājumā par ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu Komisija ierosināja izveidot atsevišķu nodaļu par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem, *mutantis mutandis* piemērojot pamatregulas III sadaļas I nodaļas (slimības pabalsti, maternitātes un līdzvērtīgi paternitātes pabalsti) noteikumus. Līdzīgu pieeju izvēlējās arī Sociālu jautājumu darba grupa, tomēr tā vietā, lai izveidotu atsevišķu nodaļu par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem, tie ir iestrādāti 1. nodaļā. Sociālu jautājumu darba grupa izskatīja šajā nodaļā ietvertos atsevišķos noteikumus un ierosināja ilgtermiņa aprūpes pabalstu sakarā – papildus Komisijas ierosinājumiem – pielāgot pamatregulas 19., 20. un 30. pantu un attiecīgi Regulas Nr. 987/2009 (īstenošanas regulas) 25. pantu. Prezidentvalsts ir arī ierosinājusi ilgtermiņa aprūpes specifikas dēļ pabalstu natūrā definīciju sadalīt divos apakšpunktos.

Balstoties uz delegāciju komentāriem, jauna XII pielikuma izstrādes nolūkā prezidentvalsts ir sagatavojusi sarakstu ar ilgtermiņa aprūpes pabalstiem, kurus sniedz, atkāpjoties no 33.a panta 2. punkta, – tajā paredzēts, ka dalībvalstis konkrētus ilgtermiņa aprūpes pabalstus var koordinēt saskaņā ar citām pamatregulas III sadaļas nodaļām, ja šādas koordinēšanas rezultāts pabalsta saņēmējiem ir kopumā vismaz tikpat labvēlīgs. Tika panākta plaša vienošanās par to, ka uz minētajiem gadījumiem attiektos arī pamatregulas 34. panta 1. un 3. punkts, kuros ietverti noteikumi par pārklāšanās novēršanu.

Lai noteiktu, kura dalībvalsts ir kompetenta bērniem sniegtas ilgtermiņa aprūpes pabalstu gadījumā, ir iekļauta atsauce uz attiecīgajiem noteikumiem, kuri jau pastāv nodaļā par ģimenes pabalstiem.

Gimenes pabalsti

Komisija ierosināja ģimenes pabalstus, kuru mērķis ir aizstāt ienākumus bērna audzināšanas laikā, uzskatīt par individuālām, nevis atvasinātām tiesībām un noteikt, ka sekundāri kompetentajai dalībvalstij ir izvēles tiesības šo pabalstu maksāt pilnā apmērā.

Pēc padziļinātām tehniskām diskusijām, intensīvām prāta vētrām un teksta izstrādes Sociālu jautājumu darba grupā tika pielāgots pamatregulas 68.b panta 1. punkta un attiecīgā 35.a apsvēruma teksts saistībā ar ienākumu aizstāšanas pabalstu koncepciju. Mērķis ir aptvert arī individuālus bērna audzināšanas pabalstus, ko piešķir nestrādājošam vecākam, kurš audzina bērnu un tāpēc nevar sākt strādāt.

Lai uzklautu delegāciju lūgumu ņemt vērā Wiering lietu C-247/12, prezidentvalsts ierosināja starpības piemaksas aprēķināšanas noteikumus piemērot tikai viena un tā paša veida pabalstiem. Paturot prātā dalībvalstu dažādo ģimenes pabalstu specifiku, Sociālu jautājumu darba grupa vienojās arī nošķirt divas ģimenes pabalstu kategorijas.

Pēc tam Sociālu jautājumu darba grupa izveidoja sarakstu ar individuāliem ģimenes pabalstiem saskaņā ar 68.b panta 1. punktu – saraksts iekļauts jaunā XIII pielikuma 1. daļā – un sarakstu ar valstīm, kas atkāpjas no pārklāšanās novēršanas noteikuma saskaņā ar 68. panta 2. punktu – saraksts iekļauts XIII panta 2. daļā –, kuras vēlas pabalstu izmaksāt pilnībā.

2017. gada 24. novembrī Pastāvīgo pārstāvju komiteja izskatīja Sociālu jautājumu darba grupā izstrādāto kompromisa tekstu un vienojās to iesniegt EPSCO padomei, lai tā vienotos par daļēju vispārēju pieeju.

Apstiprinātais teksts ir pievienots šim ziņojumam I pielikumā (ilgtermiņa aprūpes pabalsti) un II pielikumā (ģimenes pabalsti).

Punktu numerācija ir saistīta ar Komisijas priekšlikumu (dok. 15642/16).

Atlikušās atrunas

SK patur spēkā vispārēju izpētes atrunu un valodas atrunu.

DK, NL, PL un UK patur spēkā parlamentārās izpētes atrunas.

Komisija šajā stadijā ir apstiprinājusi savu sākotnējo priekšlikumu un uztur spēkā izpētes atrunu par jebkādiem tā grozījumiem.

III. NOBEIGUMS

Padome tiek aicināta 2017. gada 7. decembra sanāksmē (*EPSCO*) vienoties par daļēju vispārēju pieeju attiecībā uz kompromisa tekstu, kas izklāstīts šā ziņojuma pielikumos.

Priekšlikuma noteikumi, kas saistīti ar šādu tematu: *Ilgtermiņa aprūpe*

Regula (EK) Nr. 883/2004

24. apsvērums

Saskaņā ar Tiesas judikatūru ilgtermiņa aprūpes pabalstus, ko sniedz apdrošinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, principā būtu jāturpina koordinēt saskaņā ar noteikumiem, ko piemēro slimības pabalstiem. Tomēr šajos noteikumos būtu jāņem vērā ilgtermiņa aprūpes pabalstu specifika. Tāpat ir jāparedz specifiski noteikumi tiem gadījumiem, kad pārklājas ilgtermiņa aprūpes pabalsti natūrā un naudā.

24.a apsvērums

Jēdziens "ilgtermiņa aprūpes pabalsti" attiecas tikai uz tiem pabalstiem, kuru galvenais mērķis ir apmierināt tādas personas aprūpes vajadzības, kurai, piemēram, vecuma, invaliditātes vai slimības izraisītas neveselības dēļ ilgstošā laikposmā ir vajadzīga ievērojama citu personu palīdzība būtisku ikdienas darbību veikšanai. Turklāt jēdziens "ilgtermiņa aprūpes pabalsti" attiecas tikai uz tiem pabalstiem, kurus var uzskatīt par sociālā nodrošinājuma pabalstiem šīs regulas nozīmē. Saskaņā ar Tiesas judikatūru, piemēram, lietā C-433/13 Komisija pret Slovākijas Republiku, sociālā nodrošinājuma pabalsti ir tie pabalsti, ko saņēmējiem piešķir bez individuāla un diskrecionāra personisko vajadzību izvērtējuma, pamatojoties uz likumā noteiktu situāciju, un attiecīgi būtu jāinterpretē arī ilgtermiņa aprūpes pabalstu jēdziens. Konkrēti, ilgtermiņa aprūpes pabalsti neietver sociālo vai medicīnisko palīdzību. Pabalsti, kurus piešķir diskrecionāri pēc tam, kad ir individuāli izvērtētas prasītāja personiskās vajadzības, nav šajā regulā aptverti ilgtermiņa aprūpes pabalsti.

Definīcijas

c) "apdrošināta persona" saistībā ar sociālās nodrošināšanas jomām, uz kurām attiecas III sadaļas 1. un 3. nodaļa, ir katra persona, kas atbilst pabalstu tiesību nosacījumiem, kuri noteikti tās dalībvalsts tiesību aktos, kura saskaņā ar II sadaļu ir kompetenta, ņemot vērā šās regulas noteikumus;

i) 1) ii) attiecībā uz pabalstiem natūrā, kas paredzēti III sadaļas 1. nodaļā, katra persona, ko definē vai atzīst par ģimenes locekli vai uzskata par mājāsaimniecības locekli tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā viņa dzīvo;

va) "pabalsti natūrā" ir:

- i) III sadaļas 1. nodaļā attiecībā uz slimības pabalstiem, maternitātes un līdzvērtīgiem paternitātes pabalstiem – pabalsti natūrā, kas paredzēti saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, lai nodrošinātu, darītu pieejamas, apmaksātu tieši vai atmaksātu medicīniskās aprūpes izmaksas un ar šo aprūpi saistītos produktus un pakalpojumus;
- ii) III sadaļas 1. nodaļā attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes pabalstiem – pabalsti natūrā, kas paredzēti saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, lai nodrošinātu, darītu pieejamas, apmaksātu tieši vai atmaksātu izmaksas, ko rada ilgtermiņa aprūpe, kā tā definēta vb) punktā;

vb) "ilgtermiņa aprūpes pabalsts" ir pabalsts natūrā vai naudā, kura mērķis ir apmierināt tādas personas aprūpes vajadzības, kurai neveselības dēļ ilgstošā laikposmā personīgās autonomijas nodrošināšanai ir vajadzīga ievērojama citas personas vai personu palīdzība būtisku ikdienas darbību veikšanai; tas ietver pabalstus, kas tādā pašā nolūkā ir piešķirti personai, kas sniedz šādu palīdzību;

3. pants

Jomas, uz kurām attiecas šī regula

1. Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šādas sociālā nodrošinājuma jomas:
 - a) slimības un ilgtermiņa aprūpes pabalsti;
 - ba) [....]

11. pants

Vispārīgi noteikumi

2. Šajā sadaļā personas, kuras saņem naudas pabalstus sakarā ar savu darbību nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā vai tās rezultātā, uzskatāmas par tādām, kas veic minēto darbību. Tas neattiecas uz invaliditātes vai vecuma pensijām vai apgādnieka zaudējuma pabalstiem, pensijām saistībā ar nelaimes gadījumiem darbā vai arodslimībām, vai ilgtermiņa aprūpes pabalstiem naudā, ko sniedz personai, kam vajadzīga aprūpe.

Slimības, ilgtermiņa aprūpes, maternitātes un līdzvērtīgi paternitātes pabalsti

19. pants

Uzturēšanās ārpus kompetentās dalībvalsts

1. Ja 2. punktā nav noteikts citādi, apdrošinātai personai un viņas ģimenes locekļiem, kas uzturas dalībvalstī, kura nav kompetentā dalībvalsts, ir tiesības uz tādiem pabalstiem natūrā, kas **viņu uzturēšanās laikā** ir vajadzīgi **vai nu** medicīnisku iemeslu dēļ vai tādēļ, ka ir vajadzīga ilgtermiņa aprūpe, ņemot vērā pabalstu veidu un paredzamo uzturēšanās ilgumu. Šos pabalstus kompetentās iestādes vārdā nodrošina uzturēšanās vietas iestāde saskaņā ar to tiesību aktu noteikumiem, ko tā piemēro, tā, it kā attiecīgās personas būtu apdrošinātas saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem.

Šis pants neattiecas uz pabalstiem natūrā, tostarp tiem, kas saistīti ar hroniskām vai esošām slimībām, bērna piedzimšanu vai ilgtermiņa aprūpi, ja uzturēšanās citā dalībvalstī notiek ar nolūku saņemt šos pabalstus.

2. Administratīvā komisija izveido to pabalstu natūrā sarakstu, kuri, uzturoties citā dalībvalstī, praktisku apsvērumu dēļ saņemami tikai tad, ja ir attiecīgās personas un pabalsta sniedzējas iestādes iepriekšēja vienošanās.

20. pants

Ceļojums ar nolūku saņemt pabalstus natūrā – Atļauja saņemt piemērotu ārstēšanu ārpus dzīvesvietas dalībvalsts

1. Ja šajā regulā nav noteikts citādi, apdrošināta persona, kas veic ceļojumu uz citu dalībvalsti, lai uzturēšanās laikā saņemtu pabalstus natūrā, kas minēti šīs regulas 1. panta va) punkta i) apakšpunktā, lūdz kompetentās iestādes atļauju.

30. pants

Pensionāru iemaksas

1. Tās dalībvalsts iestāde, kas saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro, ir atbildīga par atskaitījumu izdarīšanu attiecībā uz iemaksām par slimības, ilgtermiņa aprūpes, maternitātes un līdzvērtīgiem paternitātes pabalstiem, var pieprasīt un atgūt šos atskaitījumus, ko aprēķina atbilstoši tiesību aktiem, ko tā piemēro, tikai tik, cik lielas pabalstu izmaksas saskaņā ar 23.–26. pantu jāsedz minētās dalībvalsts iestādei.
2. Ja 25. pantā minētajos gadījumos slimības, ilgtermiņa aprūpes, maternitātes vai līdzvērtīgu paternitātes pabalstu iegūšana ir atkarīga no iemaksu vai līdzīgu maksājumu izdarīšanas saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā dzīvo attiecīgais pensionārs, šīs iemaksas neizmaksā, pamatojoties uz šādu dzīvesvietu.

32. pants

Tiesību uz pabalstiem natūrā prioritātes noteikšana – Īpašs noteikums attiecībā uz ģimenes locekļu tiesībām uz pabalstiem dzīvesvietas dalībvalstī

3. Ja ģimenes loceklim ir atvasinātas tiesības uz pabalstiem saskaņā ar vairāk nekā vienas dalībvalsts tiesību aktiem, piemēro šādus prioritātes noteikumus:
 - a) tādu tiesību gadījumā, kas pieejamas ar atšķirīgu pamatojumu, prioritāte ir šāda:
 - i) tiesības, kas pieejamas, pamatojoties uz apdrošinātās personas darbību nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā;
 - ii) tiesības, kas pieejamas, pamatojoties uz apdrošinātās personas pensijas saņemšanu;
 - iii) tiesības, kas pieejamas, pamatojoties uz apdrošinātās personas dzīvesvietu;

- b) atvasinātu tiesību gadījumā, kuras pieejamas ar to pašu pamatojumu, prioritāti nosaka, atsaucoties uz ģimenes locekļa dzīvesvietu kā papildu kritēriju;
- c) gadījumos, kad nav iespējams noteikt prioritāti, pamatojoties uz iepriekš minētajiem kritērijiem, kā pēdējo kritēriju piemēro apdrošinātās personas ilgāko apdrošināšanas periodu valsts pensiju sistēmā.

33.a pants

Ilgtermiņa aprūpes pabalsti

1. Administratīvā komisija izveido detalizētu tādu ilgtermiņa aprūpes pabalstu sarakstu, kuri atbilst šīs regulas 1. panta vb) punktā minētajiem kritērijiem, norādot, kuri pabalsti ir pabalsti natūrā un kuri – naudā, un to, vai pabalsts tiek sniegts personai, kam vajadzīga aprūpe, vai personai, kas šādu aprūpi nodrošina.
 2. Ja ilgtermiņa aprūpes pabalstam, uz kuru attiecas šī nodaļa, piemīt arī tādu pabalstu īpašības, kurus koordinē saskaņā ar citu III sadaļas nodaļu, dalībvalsts, atkāpjoties no šā punkta, šādu pabalstu var koordinēt saskaņā ar šīs citas nodaļas noteikumiem, ja šādas koordinācijas rezultāts ir kopumā vismaz tikpat labvēlīgs saņēmējiem kā tad, ja pabalsts tiktu koordinēts kā ilgtermiņa aprūpes pabalsts saskaņā ar šo nodaļu, un ja tas ir uzskaitīts XII pielikumā, kurā konkrētizēts, kura III sadaļas nodaļa tiek piemērota.
- 2.a Šīs regulas 34. panta 1. un 3. punktu piemēro arī XII pielikumā uzskaitītajiem pabalstiem.

34. pants

Ilgtermiņa aprūpes pabalstu pārklāšanās

1. Ja persona, kura saņem ilgtermiņa aprūpes naudas pabalstus, ko sniedz saskaņā ar 21. vai 29. pantu, tajā pašā laikā saskaņā ar šo nodaļu ir tiesīga pieprasīt tiem pašiem mērķiem paredzētus pabalstus natūrā no dzīvesvietas vai uzturēšanās vietas iestādes citā dalībvalstī, un ja pirmās dalībvalsts iestādei arī tiek prasīts atmaksāt šo pabalstu natūrā izmaksas saskaņā ar 35. pantu, vispārīgais noteikums par 10. pantā paredzēto pabalstu pārklāšanās novēršanu ir piemērojams tikai ar šādu ierobežojumu: ja attiecīgā persona pieprasa un saņem pabalstu natūrā, naudas pabalsta summu samazina par tā pabalsta natūrā summu, ko pieprasa vai var pieprasīt no pirmās dalībvalsts iestādes, kurai jāatlīdzina attiecīgās izmaksas.
2. [...]
3. Divas vai vairākas dalībvalstis vai to kompetentās iestādes var vienoties par citiem vai papildu pasākumiem, kas attiecīgajām personām nav mazāk labvēlīgi kā 1. punktā noteiktie principi.
- 3.a Ja tajā pašā periodā un par tiem pašiem bērniem ir paredzēti ilgtermiņa aprūpes naudas pabalsti saskaņā ar vairāk nekā vienas dalībvalsts tiesību aktiem, piemēro prioritātes noteikumus pārklāšanās gadījumā, kuri paredzēti 68. panta 1. punktā.

XII PIELIKUMS (jauns)

ILGTERMIŅA APRŪPES PABALSTI, KO SNIEDZ, ATKĀPJOTIES NO 33.a PANTA

2. PUNKTA

(33.a panta 2. punkts)

AUSTRIJA

Ilgtermiņa aprūpes naudas pabalsts (Federālais likums par ilgtermiņa aprūpes pabalstu, BGBl. I Nr. 110/1993 ar grozījumiem), kas piešķirts nelaimes gadījuma darbā vai arodslimību rezultātā, tiek koordinēts saskaņā ar III sadaļas 2. nodaļu – Pabalsti sakarā ar nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām.

FRANCIJA

- a) Pastāvīgas aprūpes pabalsts (Sociālā nodrošinājuma kodekss, L.335–1. pants) tiek koordinēts saskaņā ar III sadaļas 4. nodaļu – Invaliditātes pabalsti – vai saskaņā ar III sadaļas 5. nodaļu – Vecuma pabalsts –, atkarībā no pabalsta, kuru papildina ar aprūpes piemaksu.
- b) Piemaksa par pastāvīgu aprūpi (Sociālā nodrošinājuma kodekss, L.434-2. pants) tiek koordinēta saskaņā ar III sadaļas 2. nodaļu – Pabalsti sakarā ar nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām.

VĀCIJA

Ilgtermiņa aprūpes pabalsti attiecībā uz nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām (Vācijas Sociālā kodeksa VII sējums, 44. punkts) tiek koordinēti saskaņā ar III sadaļas 2. nodaļu – Pabalsti sakarā ar nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām.

POLIJA

Aprūpes piemaksa (1998. gada 17. decembra Likums par vecuma un invaliditātes pabalstiem no Sociālās apdrošināšanas fonda) tiek koordinēta saskaņā ar III sadaļas 4. nodaļu – Invaliditātes pabalsti – vai saskaņā ar III sadaļas 5. nodaļu – Vecuma pabalsts –, atkarībā no pabalsta, kuru papildina ar aprūpes piemaksu.

III sadaļa, 1. nodaļa

Slimības, ilgtermiņa aprūpes, maternitātes un līdzvērtīgi paternitātes pabalsti

23. pants

Piemērojamais režīms, ja dzīvesvietas vai uzturēšanās vietas dalībvalstī pastāv vairāk nekā viens režīms

Ja tiesību akti, kas ir spēkā dzīvesvietas vai uzturēšanās dalībvalstī, paredz vairāk nekā vienu apdrošināšanas sistēmu slimības, **ilgtermiņa aprūpes**, maternitātes un paternitātes pabalstu gadījumā vairākām apdrošināto personu kategorijām, saskaņā ar pamatregulas 17. pantu, 19. panta 1. punktu un 20., 22., 24. un 26. pantu piemēro tās normas, kas attiecas uz algoto darbinieku vispārējo sistēmu.

24. pants

Dzīvesvieta dalībvalstī, kura nav kompetentā dalībvalsts

3. Šo pantu *mutatis mutandis* piemēro personām, kuras minētas pamatregulas 22., 24., 25. un 26. pantā.

25. pants

Dzīvesvieta dalībvalstī, kura nav kompetentā dalībvalsts

A. Procedūra un tiesību darbības joma

1. Piemērojot pamatregulas 19. pantu, apdrošinātā persona iesniedz veselības aprūpes vai ilgtermiņa aprūpes sniedzējam uzturēšanās dalībvalstī dokumentu, ko izdevusi kompetentā iestāde un kurā ir norādītas personas tiesības uz pabalstu natūrā. Ja apdrošinātajai personai šāda dokumenta nav, uzturēšanās vietas iestāde pēc lūguma vai citā vajadzības gadījumā vēršas pie kompetentās iestādes, lai to iegūtu.

2. *[izmaiņu nav]*

3. Pamatregulas 19. panta 1. punktā minētie pabalsti natūrā attiecas uz pabalstiem natūrā, kas ir piešķirti uzturēšanās dalībvalstī saskaņā ar tās tiesību aktiem un kas kļūst vajadzīgi medicīnisku iemeslu dēļ vai saistībā ar vajadzību pēc ilgtermiņa aprūpes, lai apdrošinātā persona nebūtu spiesta pirms tā termiņa beigām, ko tā paredzējusi pavadīt attiecīgajā valstī, atgriezties kompetentajā dalībvalstī, lai tur saņemtu vajadzīgo veselības aprūpi vai ilgtermiņa aprūpes pabalstus.

28. pants

Naudas pabalsti attiecībā uz ilgtermiņa aprūpi, uzturoties vai dzīvojot dalībvalstī, kas nav kompetentā dalībvalsts

1. Lai saņemtu naudas pabalstus attiecībā uz ilgtermiņa aprūpi saskaņā ar pamatregulas 21. panta 1. punktu, apdrošinātā persona vēršas kompetentajā iestādē. Kompetentā iestāde vajadzības gadījumā par to informē dzīvesvietas iestādi.

31. pants

Pamatregulas 34. panta piemērošana

1. Kompetentā iestāde informē attiecīgo personu par pamatregulas 34. pantā paredzēto noteikumu attiecībā uz pabalstu pārklāšanās novēršanu. Piemērojot tādus noteikumus, personai, kas nedzīvo kompetentajā dalībvalstī, ir jānodrošina tiesības uz pabalsta summu vai vērtību, kas būtu vismaz līdzvērtīga tai, uz kuru tai būtu tiesības, ja tā dzīvotu šajā dalībvalstī.
2. Kompetentā iestāde arī informē dzīvesvietas vai uzturēšanas vietas iestādi par ilgtermiņa aprūpes pabalstu naudā izmaksu, ja tiesību aktos, ko piemēro pēdējā minētā iestāde, paredzēti ilgtermiņa aprūpes pabalsti natūrā, kuri ietverti pamatregulas 33.a panta 1. punktā minētajā sarakstā.

Īpaši īstenošanas pasākumi

1. Ja persona vai personu grupa pēc lūguma ir atbrīvota no obligātās apdrošināšanas slimības vai ilgtermiņa aprūpes gadījumiem un tādējādi uz šādām personām neattiecas apdrošināšanas sistēma slimības vai ilgtermiņa aprūpes gadījumiem, kurai piemērojama pamatregula, citas dalībvalsts iestādei tikai šā atbrīvojuma dēļ nav saistību segt izmaksas par pabalstiem natūrā vai naudas pabalstiem, kas sniegti šādām personām vai viņu ģimenes locekļiem saskaņā ar pamatregulas III sadaļas I nodaļu.
4. [...]

IV sadaļa, 1. nodaļa

Pabalstu atmaksāšana, piemērojot pamatregulas 35. un 41. pantu

87. pants

Medicīniskā un administratīvā pārbaude

4. Panta 2. un 3. punktu piemēro, arī nosakot vai pārbaudot pamatregulas 1. panta vb) punktā minēto ilgtermiņa aprūpes pabalstu saņēmēja vai pieprasītāja patstāvības zaudējuma pakāpi.
 6. Atkāpjoties no pamatregulas 76. panta 2. punktā minētā principa par savstarpēju bezmaksas administratīvo sadarbību, no 1. līdz 5. punktā minēto pārbaūžu faktiskās izmaksas atmaksā tai iestādei, kurai tās uzdeva veikt pārbaūžu pieprasītāja debitoriestāde. Tomēr, ja iestāde, kurai tās uzdeva veikt pārbaudes, izmanto secinājumus arī, lai saskaņā ar tās piemērotajiem tiesību aktiem pati pēc savas iniciatīvas piešķirtu pabalstus attiecīgajai personai, tā nepieprasa iepriekšējā teikumā minētos izdevumus.
-

Priekšlikuma noteikumi, kas saistīti ar šādu tematu: Ģimenes pabalsti

Regula (EK) Nr. 883/2004

35.–a apsvērums (jauns)

Aprēķinot starpības piemaksu, šajā regulā būtu jāņem vērā Tiesas spriedums lietā C-347/12 *Wiering*, kā arī jāsniedz vajadzīgie skaidrojumi un vienkāršojumi. Ņemot vērā dalībvalstu dažādo ģimenes pabalstu specifiku, būtu jānošķir divi ģimenes pabalstu tipi, kuri atšķiras atkarībā no galvenā nolūka, mērķiem un iemesla, uz kā pamata tie piešķirti.

35. a apsvērums (jauns)

Ģimenes pabalstus naudā, kuri galvenokārt paredzēti, lai aizstātu ienākumus, kurus persona daļēji vai pilnībā nenopelna, vai ienākumus, kurus persona nevar nopelnīt bērna audzināšanas dēļ, var nošķirt no citiem ģimenes pabalstiem, kuri paredzēti ģimenes vajadzību nodrošināšanai. **Tā kā** šādus pabalstus **varētu** uzskatīt par individuālām tāda vecāka personas tiesībām, uz kuru attiecas kompetentās dalībvalsts tiesību akti, vajadzētu būt **iespējai tos paredzēt** tikai un vienīgi attiecīgajam vecākam. Šādi individuāli pabalsti būtu jāiekļauj šīs regulas XIII pielikuma I daļā. Dalībvalsts, kurai ir sekundāra kompetence, var izlemt, ka, ja tiesības uz ģimenes pabalstiem saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem un saskaņā ar ģimenes locekļu uzturēšanās dalībvalsts tiesību aktiem pārklājas, šādiem pabalstiem nebūtu jāpiemēro noteikumi par prioritāti. Ja dalībvalsts izvēlas nepiemērot noteikumus par prioritāti, tas jādara konsekventi attiecībā uz visām personām, kam ir tiesības uz šiem pabalstiem, analogā situācijā, un dalībvalsts jāiekļauj XIII pielikuma II daļā.

68. pants

Prioritātes noteikumi pārklāšanās gadījumā

2. Gadījumā, kad tiesības uz pabalstiem pārklājas, ģimenes pabalstus nodrošina saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir izraudzīti par prioritāriem atbilstoši 1. punktam. Tiesības uz ģimenes pabalstiem, ko nosaka citi pretrunā esošie tiesību akti, tiek atceltas līdz pat summai, ko paredz pirmie tiesību akti tāda paša veida pabalstiem, un starpības piemaksu vajadzības gadījumā nodrošina par summu, par kuru ir pārsniegta šī summa. Tomēr šāda starpības piemaksa nav jānodrošina par bērniem, kas dzīvo citā dalībvalstī, ja šo tiesību uz attiecīgo pabalstu pamatā ir tikai dzīvesvieta.
- 2.a Starpības piemaksu ģimenes pabalstiem saskaņā ar šā panta 2. punktu aprēķina, ņemot vērā divas viena veida pabalstu kategorijas:
 - a) ģimenes pabalsti naudā, kuri galvenokārt paredzēti, lai daļēji vai pilnībā aizstātu nenopelnītos ienākumus vai ienākumus, kurus persona nevar nopelnīt bērna audzināšanas dēļ; un
 - b) visi citi ģimenes pabalsti.

68.b pants (jauns)

Īpašs noteikums par ģimenes pabalstiem naudā, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodā

1. 68. panta 2.a punkta a) apakšpunktā minētos ģimenes pabalstus, kuri uzskaitīti XIII pielikuma 1. daļā, saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem piešķir vienīgi personai, uz kuru attiecas minētie tiesību akti. Nepastāv atvasinātas tiesības uz **šādiem pabalstiem**. Šīs regulas 68.a pantu nepiemēro šādiem pabalstiem, un kompetentajai iestādei nav pienākuma ņemt vērā pieprasījumu, ko iesniedzis otrs vecāks, persona, ko uzskata par vienu no vecākiem, vai iestāde, kas ir bērna vai bērnu aizbildnis, saskaņā ar īstenošanas regulas 60. panta 1. punktu.

2. Atkāpjoties no 68. panta 2. punkta, gadījumā, kad tiesības uz pabalstiem atbilstīgi pretrunīgiem tiesību aktiem pārklājas, dalībvalsts var piešķirt saņēmējam pilnu 1. punktā minēto pabalstu neatkarīgi no summas, kas noteikta pirmās dalībvalsts tiesību aktos. Dalībvalstis, kas nolemj piemērot šādu izņēmumu, iekļauj XIII pielikuma II daļā, ar atsauci uz ģimenes pabalstu, uz kuru attiecas izņēmums.

XIII PIELIKUMS (jauns)

ĢIMENES PABALSTI NAUDĀ, KAS PAREDZĒTI IENĀKUMU AIZSTĀŠANAI BĒRNA AUDZINĀŠANAS PERIODOS

(68.b pants)

I daļa. Ģimenes pabalsti naudā, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos ²

(68.b panta 1. punkts)

AUSTRIJA

- (a) Vienotas likmes bērna kopšanas pabalsts (Likums par bērna kopšanas pabalstu, 2001/103)
- (b) Bērna kopšanas pabalsts algota darba aizstāšanai (Likums par bērna kopšanas pabalstu, 2001/103)
- (c) Partnera piemaksa (Likums par bērna kopšanas pabalstu, 2001/103)

BELGIJA

Tiesības uz bērna kopšanas atvaļinājumu saistībā ar profesionālās karjeras pārtraukumu (Karaļa 1997. gada 29. oktobra dekrēts par bērna kopšanas atvaļinājuma ieviešanu saistībā ar profesionālās karjeras pārtraukumu)

² Kipra, Grieķija, Malta, Īrija, Nīderlande un Apvienotā Karaliste norādīja, ka tās nevienu no saviem ģimenes pabalstiem neuzskata par tādu, kas kvalificējas kā ģimenes pabalsts naudā, kas paredzēts ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos (*lūgums ņemt vērā, ka šī zemsvītras piezīme ir iekļauta vienīgi informācijas nolūkos un ka tā netiks iekļauta galīgajā tekstā, kad to publicēs OV*).

BULGĀRIJA

- (a) Grūtniecības un bērna piedzimšanas pabalsts (Sociālās apdrošināšanas kodekss, izsludināts SG Nr. 110 1999. gada 17. decembrī, spēkā kopš 2000. gada 1. janvāra) no brīža, kad bērnam ir 6 mēneši
- (b) Pabalsts 2–5 gadus veca bērna adopcijas gadījumā (Sociālās apdrošināšanas kodekss, izsludināts SG Nr. 110 1999. gada 17. decembrī, spēkā kopš 2000. gada 1. janvāra)
- (c) Maza bērna audzināšanas pabalsts (Sociālās apdrošināšanas kodekss, izsludināts SG Nr. 110 1999. gada 17. decembrī, spēkā kopš 2000. gada 1. janvāra)

ČEHIJAS REPUBLIKA

Vecāku pabalsts (Valsts sociālā atbalsta likums Nr. 117/1995 Coll. ar grozījumiem)

DĀNIJA

- a) Atalgojuma atlīdzināšana (Likums par maternitātes izlīdzināšanas sistēmu privātajam sektoram), kas sākas no 15. nedēļas pēc dzimšanas
- b) Maternitātes un paternitātes pabalsti naudā (Konsolidācijas likums par tiesībām uz atvaļinājumu un pabalstiem bērna dzimšanas gadījumā), kas sākas no 15. nedēļas pēc dzimšanas

IGAUNIJA

Vecāku pabalsts (2016. gada 15. jūnija Likums par ģimenes pabalstiem)

SOMIJA

Vecāku pabalsts (Likums par veselības apdrošināšanu, 1224/2004)

FRANCIJA

- a) Piemērojamās brīvās izvēles darbības papildinājums (bērni, kas dzimuši/adoptēti pirms 2015. gada 1. janvāra) (60-II pants Sociālā nodrošinājuma finansēšanas likumā 2004. gadam)

- b) Dalītais bērna audzināšanas pabalsts (*PREPARE*) (bērni, kas dzimuši 2015. gada 1. janvārī vai vēlāk) (8-I-7 pants, 2014. gada 4. augusta Likums Nr. 2014-873 par īstenu vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem)

VĀCIJA

Vecāku pabalsts (Likums par vecāku pabalstu un bērna kopšanas atvaļinājumu)

UNGĀRIJA

Maksa par bērna aprūpi (1997. gada Likums LXXXIII par Obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas pakalpojumiem)

ITĀLIJA

Pabalsts bērna kopšanas atvaļinājumam (2001. gada 26. marta Likuma dekrēts Nr. 151)

LATVIJA

Vecāku pabalsts (1995. gada 6. novembra Likums par maternitātes un slimības apdrošināšanu)

LIETUVA

Bērna aprūpes pabalsts (Lietuvas Republikas 2000. gada 21. decembra Likums par slimības un maternitātes sociālo apdrošināšanu Nr. IX-110, ar grozījumiem)

LUKSEMBURGA

Bērna kopšanas atvaļinājuma aizstājošie ienākumi (2016. gada 3. novembra Likums par bērna kopšanas atvaļinājuma reformēšanu)

POLIJA

- a) Piemaksa ģimenes pabalstam par bērna aprūpi bērna kopšanas atvaļinājuma laikā (2003. gada 28. novembra Likums par ģimenes pabalstiem)
- b) Vecāku pabalsts (2003. gada 28. novembra Likums par ģimenes pabalstiem)

PORTUGĀLE

- a) Vecāku pabalsts (2009. gada 9. aprīļa Dekrēts Nr. 89/2009 un 2009. gada 9. aprīļa Dekrēts Nr. 91/2009), sākot ar 7. nedēļu pēc bērna piedzimšanas
- b) Pagarinātais vecāku pabalsts (2009. gada 9. aprīļa Dekrēts Nr. 89/2009 un 2009. gada 9. aprīļa Dekrēts Nr. 91/2009)
- c) Adopcijas pabalsts (2009. gada 9. aprīļa Dekrēts Nr. 89/2009 un 2009. gada 9. aprīļa Dekrēts Nr. 91/2009)

RUMĀNIJA

Ikmēneša atlīdzība par bērna audzināšanu (Valdības 2010. gada 8. decembra ārkārtas rīkojums Nr. 111 par bērna kopšanas atvaļinājumu un ikmēneša atlīdzību par bērna audzināšanu, ar turpmākiem grozījumiem un papildinājumiem)

SLOVĀKIJA

Vecāku pabalsts (Vecāku pabalsta likums Nr. 571/2009, ar grozījumiem)

SLOVĒNIJA

- (a) **Kompensācija** vecākiem (Likums par vecāku aizsardzību un ģimenes pabalstiem, Oficiālais Vēstnesis Nr. 26/14 un 15/90, ZSDP-1)
- (b) Vecāku pabalsts (Likums par vecāku aizsardzību un ģimenes pabalstiem, Oficiālais Vēstnesis Nr. 26/14 un 15/90, ZSDP-1)

ZVIEDRIJA

Vecāku pabalsts (Sociālās apdrošināšanas likums)

II daļa. Dalībvalstis, kas piešķir pilnus 65.b panta 1. punktā minētos ģimenes pabalstus

(68.b panta 2. punkts)

IGAUNIJA

SOMIJA

LIETUVA

LUKSEMBURGA

ZVIEDRIJA
